

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічерда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Ігнат'єв Олександр Михайлович,
заслужений діяч науки та техніки
України, доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри професійної патології
та функціональної діагностики

Пругіян Тетяна Леонідівна,
доктор філософії з медицини,
доцент кафедри професійної патології
та функціональної діагностики

Опаріна Тамара Павлівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри професійної патології
та функціональної діагностики

ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЗДОБУВАЧІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Одеський національний медичний університет

Якість освіти є важливим пріоритетом та передумовою для реалізації конституційного права кожного громадянина України на здобуття освіти та професійної кваліфікації. Якість вищої медичної освіти передбачає тісний взаємозв'язок теорії та практики. Інтернатура — це форма первинної спеціалізації здобувачів вищої освіти медичними спеціальностями для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста [1].

Під час хвиль пандемії COVID-19, розповсюдження коронавірусної хвороби, сприяло здійсненню навчального процесу в дистанційній формі [2]. Дистанційне навчання здобувачів післядипломної вищої медичної освіти очної частини інтернатури також проводилось із застосуванням дистанційних технологій викладання [3]. У зв'язку з цим забезпечення навчального процесу у дистанційній формі потребувало реорганізації навчання, зміні вибору методичних і дидактичних підходів, направлених на поглиблення теоретичних знань, набуття та відпрацювання професійних компетенцій із урахуванням сучасних принципів доказової медицини [4].

Одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу є думка кожного здобувача післядипломної вищої освіти, яку можливо оцінити за допомогою анкетування.

Мета роботи — проаналізувати результати анкетування здобувачів післядипломної вищої освіти щодо ефективності освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Дистанційне навчання всіх здобувачів вищої освіти в Одеському національному медичному університеті проводилось виключно на платформі Microsoft Teams. В анкетуванні прийняло участь 14 лікарів-інтернів зі спеціальності «Внутрішні хвороби», що навчались на кафедрі професійної патології та функціональної діагностики в 2020–2022 навчальних роках. Анкетування проведено анонімно після випускної атестації та отримання сертифікатів лікаря-спеціаліста.

Для вирішення поставленої мети здобувачі пройшли опитування за допомогою спеціально розробленої анкети співробітниками кафедри. Анкета включала чотири блоки питань, які були присвячені висвітленню загальної думки лікаря-інтерна щодо характеру дистанційного освітнього процесу, її організації, змісту календарно-тематичного плану навчання в інтернатурі, думки лікарів-інтернів щодо неупередженості викладачів та якості комунікації учасників навчального процесу.

Аналіз результатів анкетування показав, що під час дистанційного навчання на самостійну підготовку до занять більшість лікарів-інтернів витрачали більше 3 годин, а час, відведений програмою навчання, для вивчення та засвоєння матеріалу з теми був достатнім для засвоєння.

Майже 93 % здобувачів вважали методичне забезпечення дистанційного навчання достатнім. На думку здобувачів, для оцінки рівня знань, умінь і навичок на практичних та семінарських заняттях, найбільш оптимальним була демонстрація презентацій — 64,3 %. Близько 86 % здобувачів вважають корисним навчання в інтернатурі для подальшого працевлаштування за спеціальністю, однак, майже 14,3 % виразили невпевненість, що отримані при дистанційному навчанні знання допоможуть у їх практичній діяльності.

Щодо суміжних циклів, здобувачі освіти продемонстрували найбільшу зацікавленість у: кардіології та пульмонології (78,6 % та 50 % респондентів відповідно); нефрології та інфекційних хворобах (29,6 % та 21,4 % відповідно); невідкладних станах та симуляційній медицині

(21,4 % та 14,3 %); онкології, гастроентерології, ендокринології та ревматології по 14,3 %; гематології та військовій медицині по 7,1 % опитуваних. Щодо психологічної адаптації умов дистанційного навчання майже 78,6 % лікарів-інтернів не мали труднощів та 14,3 % — вважали, що змогли адаптувалися частково.

Серед найбільших труднощів, що виникали під час дистанційного навчання 42,9 % респондентів вважали труднощі з доступом до мережі Інтернет; 14,3 % — мали труднощі пов'язані з неможливістю постійно комунікувати з викладачем, 42,9 % — не мали труднощів взагалі. На думку 78,6 % респондентів, дистанційна форма навчання дозволяла викладачу ефективно проводити опитування здобувачів освіти, а здобувачам освіти змістовно відповідати на поставленні питання під час занять.

На думку респондентів недостатньо засвоєнні під час дистанційного освітнього процесу були наступні практичні навички: спілкування з пацієнтами — 57,1 %; комунікація з колегами та практичні навички з обстеження пацієнтів — 28,6 %; інтерпретація електрокардіограм та рентгенограм — 14,3 %; інтерпретація ехокардіографії, спірограми, результатів аналізів, особливості ведення медичної документації, участь у консилиумах лікарів — 7,1 %.

Щодо блоку питань стосовно неупередженості викладачів та якості комунікації учасників навчального процесу в умовах дистанційного навчання всі 100 % респондентів вважали об'єктивним оцінювання викладачами кафедри під час заліків та іспитів і на думку 92,9 % лікарів-інтернів не було необхідності оскаржувати результати оцінювання успішності.

Майже, 100 % відсутність вказівок на неетичну поведінку чи дискримінацію з боку інших інтернів чи викладачів може викликати сумнів, так як суперечки серед людей з різними поглядами та можливостями мали б проявитись за 2 роки. Але практична відсутність контакту при дистанційній формі навчання ефективно попередила практично всі підстави для можливих конфліктів.

Узагальнені результати анкетування свідчать про здебільшого суб'єктивну позитивну оцінку здобувачами післядипломної вищої освіти дистанційної форми навчального процесу.

Передбачувана суб'єктивна незадоволеність відсутністю можливості клінічного розгляду пацієнта з викладачем/керівником інтернатури потребує на впровадження дидактичних методів, нетипових для

української медичної школи, але маючих багаторічний досвід використання в інших країнах.

Дистанційна форма навчання потребує широкого впровадження у навчальний процес інтерактивних дидактичних методів — імітації, взаємної оцінки, групової відповіді, flip-classing тощо.

Список літератури

1. Положення про інтернатуру, затв. наказом Міністерства хорони здоров'я України від 17.08.2021 р. № 1081/36703 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-21#Text>

2. Положення про дистанційне навчання, затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> 4. Дистанційна освіта: плюси та мінуси <http://www.osvita.org.ua/distance/articles/18/>

3. Вікіпедія. Дистанційне навчання. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Дистанційне_навчання

4. Gary Vaynerchuk. Jab. Jab. Jab. Right hook. How to tell your story in a noisy social world. // <https://www.amazon.com/Jab-Right-Hook-Story-Social/dp/006227306X>

Гусак Олена Григорівна ВНУТРІШНІ, ЗОВНІШНІ ТА ОСОБИСТІ КАТЕГОРІЇ СТИМУЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	65
Дефорж Юлія Володимирівна ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ» ТА «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: ІСТОРІЯ ТА РОЗВИТОК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	67
Десятська Юлія Володимирівна, Усенко Дар'я Вячеславівна, Бишлей Наталя Олександрівна, Слуцька Маргарита Юріївна, Бушта Катерина Вікторівна ДИСТАНЦІЙНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА.....	71
Загородня Людмила Іванівна, Ямілова Тетяна Миколаївна, Волянська Вероніка Сергіївна ЗНАЧЕННЯ КУРСУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ З ПРОФЕСІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ	74
Ігнат'єв Олександр Михайлович, Прут'ян Тетяна Леонідівна, Опаріна Тамара Павлівна ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЗДОБУВАЧІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	77
Ігнашук Олена Вікторівна, Коротун Олена Павлівна, Леухіна Анастасія Геннадіївна, Петринич Оксана Анатоліївна, Черниш Тетяна Георгіївна ЛЮДЯНІСТЬ ТА ЕМПАТІЯ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я: ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	81
Kavyn Vasyl THE ROLE OF VIDEO MATERIALS IN THE PRACTICAL TRAINING OF STUDENTS ON THE DISCIPLINE OF CLINICAL ANATOMY AND OPERATIVE SURGERY.....	85